

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

Jméno studenta	Bc. Anna Daušová	
Název práce	Aplikace kognitivních teorií na politologický výzkum	
	Jméno	Datum
Vedoucí práce	Mgr. Eva Lebedová, Ph.D.	19. 5. 2022
Oponent práce	Doc. Mgr. Pavel Šaradín, Ph.D.	
Celkové hodnocení	D	
Upozornění	V případě plagiátorství je práce automaticky hodnocena jako nedostatečná.	

Podrobné hodnocení práce

	Stupnice						
Hodnocení (+)	A	B	C	D	E	F	Hodnocení (-)
1. Student práci pravidelně konzultoval.*				x			1. Student práci nekonzultoval.
2. Student prokázal schopnost samostatného přístupu ke zpracování tématu práce.*			x				2. Student neprokázal schopnost samostatného přístupu ke zpracování tématu práce.
3. Vhodně stanovené cíle práce a výzkumné otázky. Kvalitně formulované hypotézy.				x			3. Nevhodně stanovené cíle práce a výzkumné otázky. Nesprávně formulované hypotézy.
4. Obsah práce naplňuje stanovené cíle práce, výzkumné otázky ev. hypotézy.				x			4. Obsah práce nenaplňuje stanovené cíle práce, výzkumné otázky ev. hypotézy.
5. Výborná znalost relevantní literatury a pramenů k tématu práce.				x			5. Nedostatečná znalost relevantní literatury a pramenů k tématu práce.
6. Kriticky hodnotí použité zdroje.				x			6. Nehodnotí použité zdroje.
7. Vhodně zvolené metody a výzkumný přístup; jejich kvalitní popis.				x			7. Nevhodně zvolené metody a nevyjasněný výzkumný přístup.
8. Analytická část práce vychází a navazuje na vhodně zvolené teorie.				x			8. Analytická část práce vychází z nevhodně zvolené teorie. Případně teorie bez relevantních důvodů zcela absentuje.
9. Kvalitně zpracovaná analýza problému.				x			9. Nekvalitně zpracovaná analýza problému, případně absence analýzy.
10. Kvalitní, přehledná prezentace a interpretace výsledků analýzy; kvalitní diskuse závěrů.				x			10. Nedostatečná, příp. nesrozumitelná prezentace a interpretace výsledků analýzy; nedostatečná diskuse závěrů.
11. Kvalitně vypracovaný úvod.				x			11. Nedostatečně vypracovaný úvod.
12. Ucelený závěr obsahující kvalitní syntézu poznatků.				x			12. Nedostatečně vypracovaný závěr.
13. Dostatečně obsáhlý a kvalitně vedený poznámkový aparát a citace zdrojů.				x			13. Nedostatečný poznámkový aparát a citace zdrojů.
14. Dobrá struktura práce a kvalitní, logická výstavba textu.				x			14. Špatná struktura práce a nevhodná výstavba textu
15. Kvalitní jazykové podání (stylistika a gramatika).				x			15. Špatné jazykové podání.
16. Práce je po formální stránce kvalitně vypracovaná.			x				16. Práce je po formální stránce nedostatečně vypracovaná.

Některé body nemusí být hodnoceny, pokud je to v následující části zdůvodněno.

Zdůvodnění podrobného a celkového hodnocení práce:

Stupnice hodnocení: A,B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

Tématem magisterské diplomové práce Anny Daušové je Aplikace kognitivních teorií na politologický výzkum. Jak už z názvu vyplývá, jde o téma, které se ocitá na rozhraní více vědních disciplín, tedy religionistiky a politologie. Je zapotřebí ovšem současně dodat, že tak, jak ho diplomantka uchopila, jde o téma převážně religionistické, s použitím pojmosloví i teoretických konceptů z této oblasti (s výjimkou kapitoly 4). Přístup, jež zvolila diplomantka ve své práci má být využit pro lepší pochopení a analýzu fenoménu politického populismu. Téma, kterým se Anna Daušová ve své diplomové práci zabývá, je nové a ve svých záměrech poměrně inovativní. Představuje teoretickou, konceptuální i metodologickou výzvu pro autorku. Z hlediska přínosu tématu pro vědní disciplínu politologie, ale zvolený způsob jeho zpracování nedokázal řadu těchto výzev dostatečně naplnit. Celkové vyznění práce bohužel poněkud zaostalo za jeho možným potenciálem, pokud by se diplomantka lépe dokázala vyrovnat s propojením a kritičtější uchopením dvou odlišných vědních disciplín.

Co se týká struktury práce, mám výhrady k tomu, že práce má především teoretický charakter. Respektive, to samo o sobě by nebylo hlavním problémem, pokud by zvolené teoretické koncepty nebyly zvoleny a použity bez dostatečného propojení s vědní disciplínou a terminologií politologie. Teoreticky založená práce vždy vyžaduje nadstandardní práci v oblasti syntézy poznání a rozpracování konceptuálních východisek. Zde je ovšem v podstatě velmi izolovaně použit teoretický rámec epidemiologie reprezentací Dana Sperbera, aniž by diplomantka v práci dokázala dostatečně obhájit, vyargumentovat a vysvětlit přínos tohoto přístupu pro výzkum standardních procesů a jevů, jimiž se politologie zabývá. V úvodu sice autorka konstatuje, v čem je její postup přínosný a jak může právě kognitivní přístup poznání v politologii využít (hledání kauzálních mechanismů, generalizace kauzálních mechanismů). V samotné práci jsou ale opět spíše izolovaně prezentovány teoretické koncepty a chybí schopnost aplikovat je na oblasti, jimiž se má autorka v práci zabývat. Zde musím také doplnit, že ačkoli téma je v politologie poněkud netypické, neviděla jsem v tom při zadání neřešitelný problém. Očekávala jsem ale o to intenzivnější interakci s diplomantkou, zejména ve fázi celkové koncepce práce, při nastavení jejích cílů a struktury. K tomu bohužel nedošlo a domnívám se, že Anně Daušové se bohužel nepodařilo zvládnout všechny složitosti a výzvy zvoleného tématu.

Ačkoli v úvodu Anna Daušová konstatuje, že chce tvořit „užitečnou vědu, ne vědu pro vědu, ale pro veřejnost, která „bude mít společenský přesah, bude aplikovatelná na běžný život,“ (s. 9) zdá se mi, že místy přesně k tomuto typu práce její text směřuje. Anna Daušová dlouze popisuje teoretické koncepty v jazykovém a stylistickém podání, které je velmi obtížně čitelné i pro akademika, který je zvyklý pracovat s odbornými texty. Místy diplomantka přebírá závěry a teze Dana Sperbera bez jakéhokoli pokusu kriticky je reflektovat v rámci disciplíny politologie. Přehledově jsou představovány jednotlivé aspekty zvolených teorií bez zřetelné vazby na cíle práce. Koneckonců explicitní vymezení cílů práce v úvodu více méně absentuje, stejně jako výzkumné otázky a hypotézy, představení metody analýzy a tématu. To se následně v práci projevuje tím způsobem, že autorka představuje jednotlivé teorie a koncepty poněkud samoučelně. Cizí slova jsou nadužívána a v podstatě chybí srozumitelnost k pochopení jejich významu v rámci odlišné vědní disciplíny: „Atrakcionistický přístup naopak klade důraz na rozdíl mezi biologickou a kulturní evolucí, přičemž mutačně-selekční paradigma cíleně překračuje důrazem na skutečnost, že kulturní přenos může probíhat jako jednokroková transmise s transformací. Sperber (1996) poukazuje na to, že kulturní přenos je výsledkem interpretativní lidské

Stupnice hodnocení: A,B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce

Katedra politologie a evropských studií FFUP
Hodnocení diplomové práce

mysli, která má tendenci přenášenou informaci transformovat na základě předchozí zkušenosti. Píše, že při transmisi nedochází k replikaci, ale k transformaci mentálních reprezentací (s. 13).

Na straně 20 dokonce autorka konstatuje, že při aplikaci přístupu epidemiologie reprezentací bychom byli schopni predikovat společensky nebezpečné jevy, jako je extremismus a populismus apod. Jenže predikce je v zásadě schopna i politologie či sociologie politiky, nicméně z hlediska výzkumu politologie či sociologie se zpravidla neřeší predikce existence těchto jevů, ale spíše minimalizace a prevence existence těchto jevů. Diplomantka v této pasáži nijak nevysvětluje, jak by tomu napomáhal právě kognitivní přístup.

Izolovaně a ztraceně pak působí samotná čtvrtá kapitola, která má být kapitolou, v níž jsou aplikovány poznatky z předchozích teoretických kapitol na oblast výzkumu populismu. I tato kapitola má ovšem zejména konceptuální charakter a chybí interpretace zjištěných poznatků na výzkumný fenomén.

Navzdory uvedeným výhradám se domnívám, že diplomová práce Anny Daušové naplnila standardy kladené na tento typ prací, odevzdanou práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k odvaze věnovat se tomuto netypickému tématu v rámci politologického výzkumu, navrhuji hodnotit ji stupněm D.

Mgr. Eva Lebedová, Ph.D.

Stupnice hodnocení: A,B, C, D, E, F

Stupeň

A
B
C
D
E
F

Hodnota pro účely výpočtu stud. průměru

1
1,5
2
2,5
3
4

* hodnotí pouze vedoucí práce